

Lühiülevaade Võru linna 2019. aasta eelarvest

Võru linn kinnitas oma prioriteedid 2019. aastaks Võru linna eelarvestrateegias 2019–2023, mis võeti vastu 2018. aasta oktoobris. Võru linna eelarve tugineb kinnitatud eelarvestrateegiale.

2019. aasta eelarve prioriteedid on:

- **Linn on konkurentsivõimeline tööandja:** haridusasutuste töötajate jätkuv töötasu tõstmine.
- **Õpikeskkonna parandamine:** Võru Lasteaed Päkapikk remont.
- **Linna konkurentsivõime tugevdamine läbi elukeskkonna parandamise, sh:**
 - Tamula järve promenaadi rekonstrueerimine;
 - Võru linna kahe põhitänavana – Räpina mnt ja Vilja tn rekonstrueerimine;
 - Kooli tn ja Kivi tn katendi vahetus;
 - Avaliku välikorvpalliväljaku ja võimlemislinnaku rajamine;
 - Koreli oja äärses roheala arendamine puhkealaks.

Põhitegevuse tulud¹

2019. aasta eelarves on planeeritud tulud 17,5 miljonit eurot. See on 0,9 miljonit eurot ehk 5,4% enam kui 2018. aasta eelarve täitmine.

- Eelarve tuludest 48% ehk 8,3 miljonit moodustab tulumaks (võrreldes 2018. aastaga kasv +7,4%)². Tulumaksu prognoosimisel on arvestatud, et tulumaksu eraldamise määr tõusis tasemeni 11,93% elanike põhituludest (2018. aastal 11,86%).
- Kaupade ja teenuste müügist kogutakse eelarvesse 11% ehk 1,9 miljonit eurot (+4%).
- Saadud toetused moodustavad eelarve tuludest 40%, ulatudes 7,1 miljoni euronni (+4%).
- Muud tulud (maamaks, keskkonnatasud jms) moodustavad eelarve tuludest 1% ehk 0,1 miljonit eurot

Põhitegevuse kulud³

2019. aasta eelarves on planeeritud põhitegevuse kulud 16,7 miljonit eurot. See on 1,3 miljonit eurot ehk 9% enam kui 2018. aasta eelarve täitmine.

Kulude kasv on finantseeritud tulumaksu suuresti laekumise kasvu arvel.

Põhitegevuse kulud jaotuvad seitsme erineva valdkonna vahel, mis omakorda jagunevad majandusliku sisu alusel kolmeks: toetused, majandamis- ja personalikulud.

- **Valitsemiskulud** 2018. aasta võrdlusandmetes ei kajastu reservfond, mis suurendab 2019. aasta eelarvet 106 tuhat eurot. 2019. aastal lisandusid riigikogu ja europarlamenti

¹ maksutulud, tulud kaupade ja teenuste müügist, saadavad toetused, muud tegevustulud

² sellist tähistust, võrdlemaks 2018. aasta eelarvet 2017. aasta eelarve täitmisega, kasutatakse dokumendis läbivalt

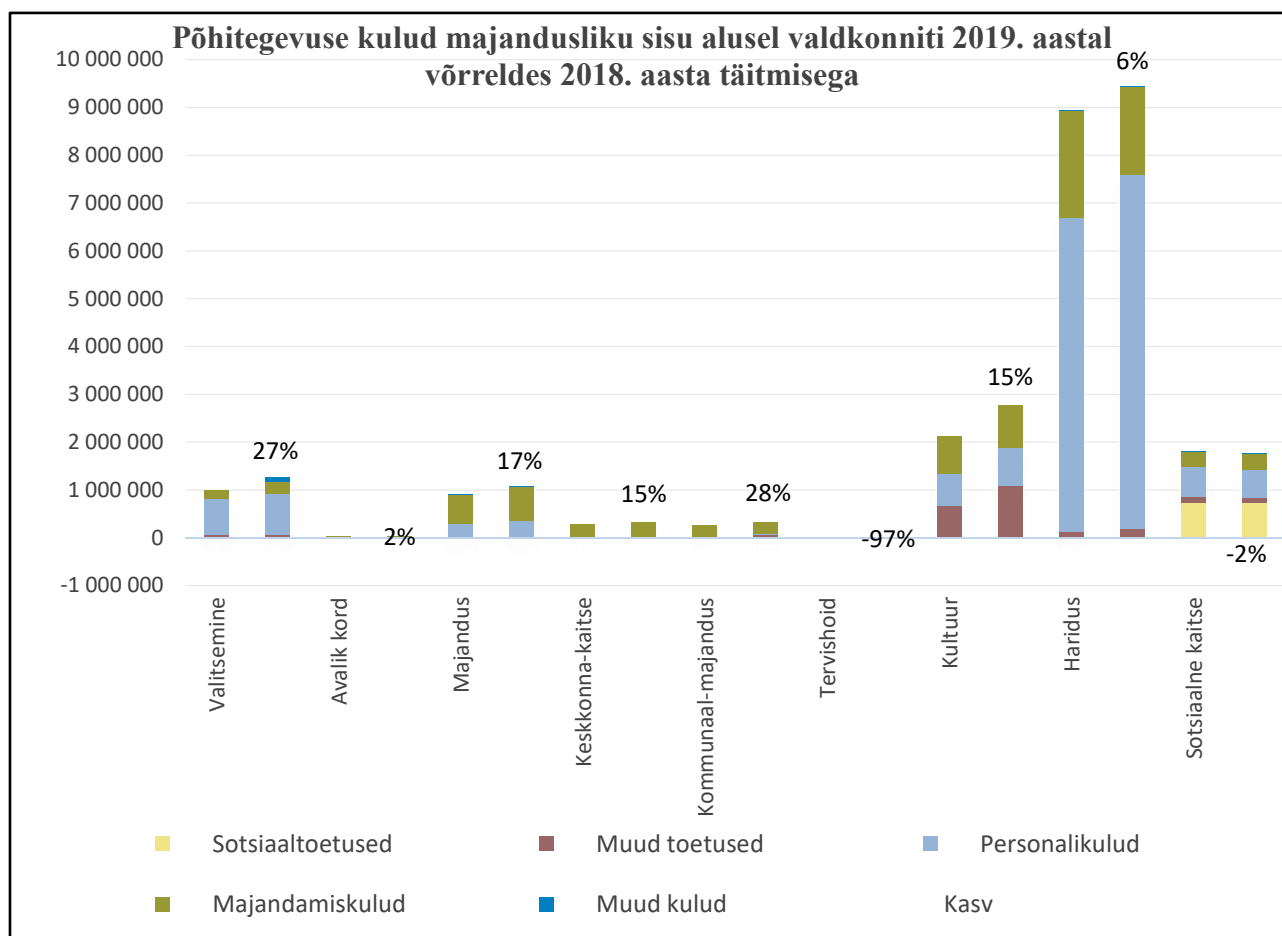
³ antavad toetused, muud tegevuskulud

valimiskulud. Kokku moodustab valitsemine 1,3 miljonit eurot, mis on 8% kogu kulueelarve mahust.

- **Haridus** moodustab põhitegevuse kuludest 57% ehk 9,4 miljonit, kasv 0,5 miljonit eurot (+6%).
 - Võrreldes 2018. aastaga:
 - **Majandamiskulud** vähenevad 0,4 miljonit eurot, moodustades kokku 1,8 miljonit eurot (-17%), vähenemine on seotud tekkepõhisele eelarvele üleminekuga, millest tulenevalt ei ole 2019. aasta eelarvesse lisatud varasemalt kogutud asutuste omatulude jääke.
 - **Personalikulud** kasvavad 7,4 miljoni euronit (+12%) seoses palgatõusuga ja lisandunud tugiisikute töökohtadega.
- **Vaba aeg, kultuur ja religioon** moodustab 15% põhitegevuse kuludest ehk 2,5 miljonit eurot (+15%). Kultuuriasutuste (Võru Spordikool, Võrumaa Keskraamatukogu) personalikulud kasvavad 14%. Toetuste eelarves on tõusnud toetused sihtasutustele Võru Spordikeskus (avalike spordirajatiste halduseks) ja Võru Kannel (palgatõusu tagamiseks) ning ka eraõiguslikele klubidele. Majandamiskulude kasvu põhjustab Võru linna avalike puhkeparkide, sh randade haldamiskulude tõus.
- **Majandus, keskkonnakaitse ning elamu- ja kommunaalmajandus** moodustavad kokku põhitegevuse kuludest 10% ehk 1,7 miljonit eurot (+18,8%). Eelarve kasvu põhjustab lisandunud toetus muinsuskaitsealal olevate hoonete rekonstrueerimiseks. Oluline kasv on ka personalikuludes – 2018. aastal oli mitu ametikohta linnamajanduse osakonnas täitmata.
- **Sotsiaalne kaitse** moodustab 11% põhitegevuse kuludest, so 1,8 miljonit eurot. Kulude vähenemine võrreldes 2018. aastaga on 0,04 miljonit eurot (-2%). Põhjuseks on puudega laste sotsiaalhoolekande teenuste kajastamine hariduskuluna (tugiisikuteenus üldhariduskoolis). Toetuste ja teenuste tase vastab 2018. aasta tasemele. Eelarvesse lisanduvad aasta jooksul eraldatavad täiendavad toetusfondi vahendid. 2019. aasta esialgne eraldis on väiksem 2018. aastal kasutatud vahenditest.
 - **Sotsiaaltoetused** on vähenenud 2%, aasta jooksul lisandub riigieelarve toetusfondist täiendav osa toetuste eelarvesse;
 - **Mittesihotstarbelised toetused (toetused ühendustele ja organisatsioonidele)** on vähenenud 13%, Võru linn ei hüvita ühistranspordi ettevõttele alates 1. juulist 2018 eakate tasuta bussisõitu, sõidukulu kaetakse ühistranspordi riikliku dotatsiooniga;
 - **Personalikulude** vähenemine on 6%, põhjuseks tugiisikuteenuse viimine hariduskulude alla;
 - **Majandamiskulude** kasv on 7%, Võru linn avas 2019. aastal eakate kodu „Pargikodu“, mille majandamiskulud on eelarvesse lisatud.

Majandamis- ja personalikulud tervikuna moodustavad 87% eelarve kogukulust ehk 14 miljonit eurot, suurenedes 7% (mõjutajateks palgatõus). Antavad toetused moodustavad põhitegevuse kuludest 11% ehk 1,9 miljonit eurot, kasvades 13%.

Joonis 1. Põhitegevuse kulud majandusliku sisu alusel valdkonniti 2019. aastal võrreldes 2018. aasta eelarve täitmisega (euro)

Investeeringustegevus

2019. aasta eelarves on planeeritud investeeringuväljaminekud kokku 7,7 miljonit eurot.

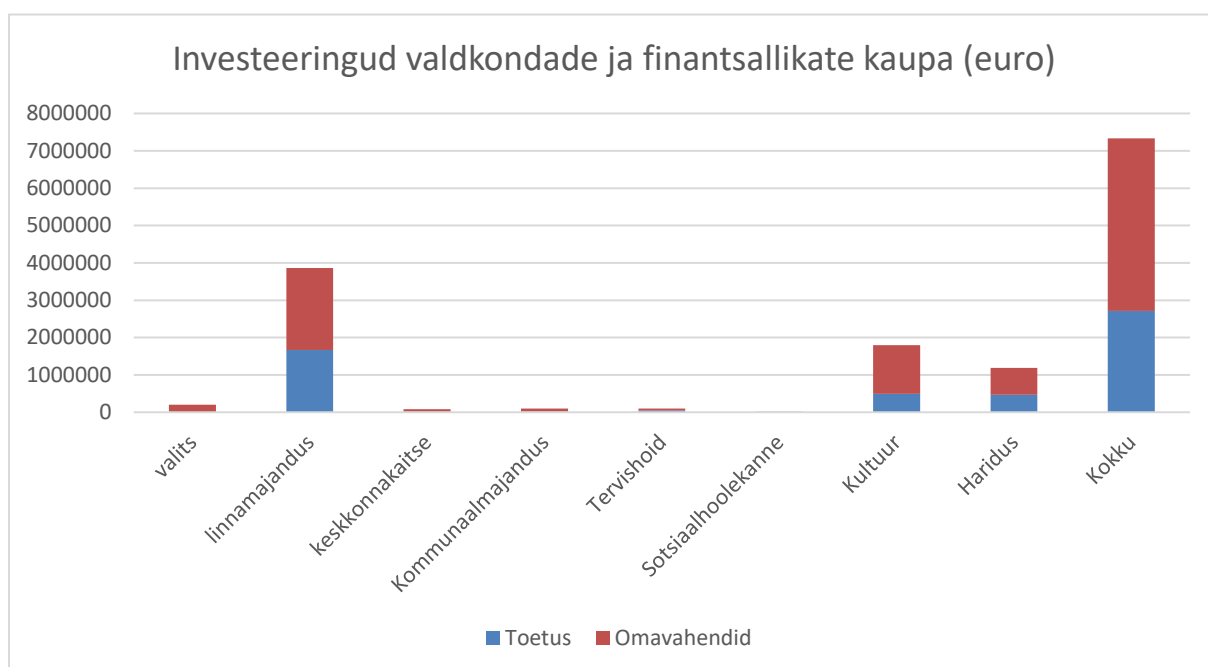
Investeeringud koosnevad:

- **Põhivara soetuses 7,2 miljonit eurot ;**
 - Suurimad investeeringuobjektid on:
 - Võru linna keskväljaku rajamise lõpetamine (Seminari väljak) - 1,2 miljonit eurot, kokku maksumus 3,1 miljonit eurot (linnamajandus);
 - Räpina mnt rekonstrueerimine - 1,7 miljonit eurot (linnamajandus);
 - Koreli oja roheala arendamine puhkealaks - 0,8 miljonit eurot (kultuur);
 - Võru Lasteaed Päkapiikk rekonstrueerimine - 1,1 miljonit eurot (haridus);
 - Tamula rannapromenaadi rekonstrueerimine - 0,5 miljonit eurot (kultuur);
 - Võru Kreutzwaldi Kooli korvpalliväljak ja võimlemislinnak - 0,2 miljonit eurot (kultuur).
- **Põhivara soetuse toetuseks** on eelarves 0,3 miljonit eurot, sellest 0,03 miljonit eurot on toetus jalgpallistaadioni rajamiseks jalgpalliklubile FC Helios Võru, 0,03 miljonit

eurot toetus EELK Võru Katariina Kogudusele sakraalhoone rekonstrueerimiseks ja 0,3 miljonit eurot keskkonnahoiu projekti Bioaware edasiantav toetus projekti partneritele Võru Gümnaasium ja Pihkva linn;

- **Aktsiate, osade soetuse** eelarve on 0,17 miljonit eurot, sellest 0,13 miljonit eurot on vajalik aktsiakapitali sissemakseks aktsiaseltsis Võru Vesi sademeveetrasside ehituse projekti omaosaluse finantseerimise tagamiseks, ning 0,04 miljonit eurot osakapitali suurendamiseks osuühingus Taristuhaldus Võru linna tänavavalgustuse rekonstrueerimise projekti omaosaluse finantseerimiseks.
- **Intressikulud** 0,1 miljonit eurot;
- **Investeeringud** on 39% ulatuses **finantseeritud** erinevate toetustega. Summaliselt jaotuvad finantseerimisallikad järgmiselt: vara müügi tulu (0,2 miljonit eurot), laen (3,6 miljonit eurot), investeeringutoetused (3,0 miljonit eurot) ja kassa vaba jääk (0,9 miljonit eurot).

Joonis 2. Investeeringud valdkondade ja finantseerimisallikate kaupa (euro)

Finantsseis

- **Omafinantseerimisvõime** ehk põhitegevuse tulude ja põhitegevuse kulude vahe on 0,9 miljonit eurot, millest tasutakse olemasolevaid laenumakseid (*jooksva aasta laenumaksete põhiosa 1,0 miljonit eurot*).
- **Netovõlakoormus** (kohustused miinus likviidsed varad) suureneb 2019. aasta lõpuks ~52%-le põhitegevuse tuludest ehk 9 miljoni euroni. Seaduse kohaselt on valla ülempiiriks 60%, mis tähendab, et võimalused täiendavalt laenu võtta säilivad.
- **Likviidsete varade jääk** 1,9 miljonit eurot on suunatud eelarvesse järgmiselt: investeeringute, laenumaksete, lühiajaliste kohustuste ja jooksvate kulude katteks kokku 1,7 miljonit eurot, kassareserv moodustatakse 0,2 miljoni euro mahus.